

בש"פ 3638/20 - נואל אברזיל נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3638/20

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

העורר: נואל אברזיל

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
מיום 26.5.2020 במ"ת 50749-02-20 שניתנה על
ידי כבוד השופט ח' טרסי

תאריך ישיבה: י"ח בסיון התש"ף (10.6.2020)

בשם העורר: עו"ד נס בן נתן, עו"ד משה יוחאי

בשם המשיבה: עו"ד רוני זלושינסקי

החלטה

1. בפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 26.5.2020 (מ"ת 50749-02-20, השופט ח' טרסי). בית המשפט המחוזי הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.

2. ביום 20.2.2020 הוגש נגד העורר כתב אישום המייחס לו עבירות בנשק לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ירי מנשק חם לפי סעיף 340א(ב)(1) לחוק העונשין; וכן שיבוש מהלכי חקירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין. יצוין כי ביום 16.3.2020 תוקן כתב האישום על דרך של הוספת עד תביעה, אך העובדות

המפורטות בו לא שונו. לפי הנטען, אקדח שנגנב בשנת 2004 במסגרת פריצה לבית הגיע לחזקתו של העורר. ביום 30.1.2020 נשא העורר את האקדח, כשהוא טעון, בחניית כורכר בראשון לציון. העורר ירה באקדח שתי יריות, כשבסמוך אליו עומדים שניים מחבריו. שוטר ששהה בקרבת מקום הבחין בעורר אוחז באקדח ושמע את קול הירי. בשלב זה, העורר השליך את האקדח לעבר צמחייה סמוכה. בחיפוש שנערך במקום נמצאו האקדח וכן מחסנית תואמת שבה שני כדורי 9 מ"מ.

3. בד בבד עם הגשת כתב אישום נגדו הוגשה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים מאחורי סורג ובריה. בו ביום, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד למתן החלטה אחרת.

4. בדיון שהתקיים ביום 25.3.2020, הסכים העורר לקיומן של ראיות לכאורה, כמו גם לדחיית הדיון בעניינו במספר שבועות על מנת שיתקבל תסקיר מאת שירות המבחן. בהמשך לכך בית המחוזי קבע את מועד הדיון בבקשת המעצר ליום 22.4.2020 והורה על הגשת תסקיר 48 שעות קודם לכן. בית המשפט המחוזי הוסיף וקבע כי ככל שלא ניתן יהיה לקבל תסקיר בשל מצב החירום הקשור במגפת הקורונה תידון האפשרות לשחררו לחלופת מעצר או להורות על מעצרו בפיקוח אלקטרוני אף בלעדיו.

5. בסופו של דבר, על רקע מצב החירום שנהג בשל מגפת הקורונה, התסקיר בעניינו של העורר הוגש רק ביום 24.5.2020. התסקיר פירט את נסיבות חייו של העורר שהתאפיינו בחשיפה מגיל צעיר לעולם שולי ולנורמות עברייניות. עוד צוין בתסקיר כי בעבר העורר היה מעורב בביצוע עבירות שונות ואף ריצה בגין חלק מהן מאסרים בפועל. שירות המבחן התרשם כי קיימים בעניינו של העורר גורמי סיכון הבאים לידי ביטוי, בין היתר, בעברו הפלילי, בדפוסי חשיבה נוקשים, וכן בהיעדר יכולת לבחינה שקולה ואחראית של התנהלותו. לצד זאת, שירות המבחן התייחס לבני משפחתו ומכריו של העורר שהוצעו כמפקחים עליו, וציין את התרשמותו כי הם מבינים את דרישת הפיקוח ונערכים להתנהלות סמכותית ומציבת גבול כלפי העורר. בסיכומו של דבר, שירות המבחן המליץ על מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני תחת פיקוחם.

6. ביום 26.5.2020 קיבל בית המשפט המחוזי את בקשת המדינה והורה על מעצרו של העורר מאחורי סורג ובריה עד לתום ההליכים נגדו. בית המשפט המחוזי ציין כי בחן את המלצת שירות המבחן, אך הגיע למסקנה כי אין מקום להורות על שחרורו של העורר לחלופת מעצר או על מעצרו בפיקוח אלקטרוני. בעשותו כן בית המשפט המחוזי עמד על הכלל הנוהג בעבירות נשק שבהן ככלל יש להורות על מעצר מאחורי סורג ובריה למעט בהתקיים חריגים, וציין כי עניינו של העורר איננו נמנה עם אותם חריגים. בית המשפט המחוזי עמד על הצטברותם של שיקולים המלמדים כי נשקף מן העורר סיכון גבוה. שיקולים אלה כוללים בין היתר, כך נקבע, את ביצועם של מעשי העבירה בשטח ציבורי, את אי-הבהירות ביחס למטרת השימוש העתידית בנשק, את עברו הפלילי של העורר, וכן את הערכתו של שירות המבחן כי את התנהלותו של העורר מלווים זה שנים גורמי סיכון.

7. הערר מכון כלפי החלטתו של בית המשפט המחוזי. לטענת העורר, בית המשפט המחוזי שגה בקבעו שרף הסיכון בעניינו של העורר הוא גבוה, הערכה שחורגת מן האמור בתסקיר. כן נטען כי בית המשפט המחוזי שגה ביחסו משקל גבוה לעברו הפלילי של העורר, בשים לב לכך שלא הורשע מעולם בעבירות נשק וכן לכך שבשנים האחרונות מעורבותו בפלילים הייתה מועטה ביותר. עוד נטען כי היה על בית המשפט המחוזי לייחס משקל לכך שעבירות הנשק המיוחסות לעורר לא לוו בכוונה או בתכנון לפגוע באחר, ובעיקר לכך שהעורר עצור כבר למעלה מארבעה חודשים, וכי

יש בכך כדי להפחית את המסוכנות הנשקפת ממנו.

8. הדיון בערר התקיים בפני ביום 10.6.2020. העורר חזר בו על עיקרי טענותיו. הוא הוסיף והדגיש כי על רקע עברו יש לראות את נקודות האור בתסקיר ולתת לו הזדמנות על סמך האמור בו. עוד הוא סבור כי בית המשפט המחוזי היה צריך לתת משקל רב יותר להתרשמותו של שירות המבחן מהתאמתם של המפקחים למשימה זו. בנוסף, העורר הדגיש כי יש ליחס משקל לתיקון חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) (הוראת שעה - נגיף הקורונה), התשנ"ו-1996, אשר התקבל ביום 8.6.2020 ובמסגרתו נקבע כי בבוא בית המשפט להורות על מעצרו של אדם עליו לשקול את חיוניות המעצר בין השאר בהתחשב בפגיעה בו נוכח קיומם של דיונים בעניינו ללא נוכחותו הפיזית, בסיכון להדבקתו בנגיף הקורונה במהלך שהותו במעצר ובמצב כליאה באותה עת (להלן: התיקון לחוק המעצרים).

9. מנגד, עמדת המדינה היא שדין הערר להידחות. המדינה חזרה ועמדה על הגישה הנוהגת ביחס לעבירות נשק, הדגישה את המאפיינים הבעייתיים של העורר שצוינו בתסקיר, את העובדה שהרקע למעשה המתואר בכתב האישום לא ברור, וכן ציינה כי אחת מהרשעותיו של העורר בעבר, הגם שלא כללה עבירת נשק, נגעה לנוכחות באירוע ירי (וכך נסבה על אי-מניעת פשע לפי סעיף 262 לחוק העונשין). לבסוף, המדינה הטעימה כי החלטתו של בית המשפט המחוזי מתיישבת עם התיקון לחוק המעצרים, מאחר שנשקלו בה חיוניות המעצר ומסוכנותו של העורר.

10. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים אני סבורה, ולא בלי התלבטות, כי יש מקום לקבלת הערר.

11. אכן, נקודת המוצא לדיון היא המדיניות הנוהגת ביחס למעצרים של נאשמים בעבירות נשק, אשר לגביהן מתקיימת חזקת מסוכנות סטטוטורית (סעיפים 21(א)(1)(ג) ו-21(א)(1)(ג)(4) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996). אולם, בענייננו קיימים מספר טעמים שיש בהם כדי להטות את הכף אל עבר מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני. בין טעמים אלה נמנים המלצתו החיובית של שירות המבחן שהעריך כי ניתן להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני, והמשקל שיש ליחס להתרשמותו ממחויבותם של המפקחים, כפי שזו באה לידי ביטוי בתסקיר. אמנם המלצה של שירות המבחן איננה מחייבת את בית המשפט (ראו והשוו: בש"פ 4289/18 סיאד נ' מדינת ישראל (17.6.2018)), אך בנסיבות העניין נראה כי בהחלט יש מקום להתחשב בה. טעם נוסף בעל משקל בענייננו הוא משבר הקורונה והשלכותיו, בין היתר, על התמשכות ההליכים ועל היעדרותם הפיזית של עצורים מדיונים (ראו והשוו: בש"פ 2476/20 סוקמנופ נ' מדינת ישראל (19.4.2020)). דומה שזהו אחד מאותם מקרים שבהם יש לתת משקל נוסף להוראותיו של התיקון לחוק המעצרים - המורה על התחשבות בחיוניות המעצר בהתחשב במכלול שיקולים הנובעים מנסיבות העת הזו.

12. אני מורה אפוא על החזרת התיק לבית המשפט המחוזי על מנת שיקבע את התנאים למעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני.

13. סוף דבר: הערר מתקבל כאמור בפסקה 12 לעיל.

ניתנה היום, כ"ה בסיון התש"ף (17.6.2020).

